

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quæ sit maioris meriti? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

536 QVÆST. CLXXXII. ART. I.
minus verò cum dilabuntur ad corpora. Vnde patet,
quòd vita actiua non direcè p̄cipit vita contem-
platiua: sed disponendo ad vitam contemplatiuam,
p̄cipit quædam opera vita actiua: in quo magis ter-
ritur vita contemplatiua, quam dominatur. Et hoc est
Homi. 3.
post med.
quod Gregor. dicit super Ezech. * quòd actiua vita
seruitus, contemplatiua autem libertas vocari.

Ad tertium dicendum, quòd ad operas vita actiua
interdum aliquis à contemplatione auocatur proper
aliquam necessitatem p̄fentis viæ: non tamen hoc
modo, quòd cogatur aliquis totaliter contemplatio-
e. 19. cir.
fin. 5.
nem deserere. Vnde August. dicit 19. * de ciuitate Dic.
Otium sanctum querit charitas veritatis: negotium
iustum, scilicet vita actiua, suscepit necessitas chari-
tatis. Quam sarcinam si nullius imponit, percipiendo
atque intuenda vacandum est veritati. Si autem impo-
nitur, suscipienda est propter charitatis necessitatem.
Sed nec sic omnino veritatis delectatio deferrenda
est, ne subtrahatur illa suauitas, & opprimat ista ne-
cessitas. Et sic patet quòd cùm aliquis à contempla-
tiua vita ad actiua vocatur, non hoc sit per modum
subtractionis, sed per modum additionis.

ARTIC. II.

Vtrum vita actiua sit maioris meriti, quam con-
templatiua?

861
3. di 35.
q 1. ar. 4
q. 2.

Homi. 14.
a med.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd vita
actiua sit maioris meriti, quam contemplatiua.
Meritum enim dicitur respectu mercedis. Merces so-
lem debetur labore: secundum illud 1. ad Corinthios
3. Vnusquisque propriam mercedem accipiet secun-
dum suum laborem. Sed vita actiua attributio la-
boris, contemplatiua vero quies. Dicit enim Gregorius
super Ezech. * Omnis qui ad Deum conuenient,
prius necesse est ut desideret in labore, id est, lumen
accipiat: ut post, ad videndum principium in Rachel
amplexibus requiescat. Ergo vita actiua est maiori-
meriti, quam contemplatiua.

¶ 2 Præterea, Vita contemplatiua est quædam

inchoatio future felicitatis. Vnde super illud iohann.
vt. Sic eum volo manere donec veniam, dicit August. * Hoc apertius dici potest, Perfecta me sequatur actio, informata meæ passionis exemplo. Inchoata vero contemplatio maneat donec venio: perficienda cum venero. & Gregorius dicit super Ezechiel. * quod contemplativa vita hic incipit, ut in cœlesti patri perficiatur. Sed in illa futura vita non erit status merendi, sed recipiendi pro meritis. Ergo vita contemplativa minus videtur habere de ratione meriti, quam vita activa: sed plus habet de ratione præmij.

¶ 3 Præterea, Gregor. dicit super Ezechielem *, quod nullum sacrificium est Deo magis acceptum, quam zelus animarum. Sed per zelum animarum aliquis se conuerit ad studia virtutum activarum. Ergo videtur quod vita contemplativa non sit maioris meriti, quam activa.

SE D contra est, quod Greg. * dicit in 6. Mora-
lum, Magna sunt activæ vitæ merita, sed contemplati-
væ potiora.

RESPONDEO dicendum, quod radix merendi est charitas, sicut * supra habitum est. Cum autem charitas consistat in dilectione Dei, & proximi, sicut + su
pra habitum est, Deum diligere secundum se est magis meritorum, quam diligere proximum, ut ex supra * dicit patet. Et ideo illud quod dicitur pertinet ad dilectionem Dei, magis est meritorum ex suo genere, quam id quod directe pertinet ad dilectionem proximi propter Deum. Vita autem contemplativa directe, & immediate pertinet ad dilectionem Dei. Dicit enim * August. 9. de Ciuitate Dei, quod otium sanctorum (scilicet contemplativa vita) querit charitas veritatis, scilicet divinitas, cui potissime vita contemplativa insuffit, sicut + dictum est. Vita autem activa directius ordinatur ad dilectionem proximi: quia satagit circa frequens ministerium, ut dicitur luc. 10. Et ideo ex suo genere contemplativa vita est maioris meriti, quam activa. Ethoc est quod Greg.

Tractat.
124. in
10. cne.
10. 9.
Ho. 14 a
med.

Hom. 12.
aliquan-
tulum an-
te fin.

c. 28. m. 27
procul a
si. & ho-
mi. 14. 12
Ezech. 2
med.
π. 1. 2. q.
114. a. 4.
† q. 25.
ar. 1.
* q. 27.
ar. 8.

c. 19. cir.
fin. t. 5.

+ q. prec.
ar. 4. ad
2.

*Hom. 3. non mul-
tū procul
ante me.*

in 3. homil. super Ezechiem dicit, Contemplatio
maior est merito, quam actua: quia hæc in via pre-
sentis operis laborat (in quo scilicet necessitate pro-
ximis subuenire), illa vero sapore intimo venit
iam requiem degustat (scilicet in contemplatione
Dei). Potest tamen contingere quod aliquis in operi-
bus vitaæ actiua plus mereatur, quam alius in operi-
bus vitaæ contemplatiua: puta, si propter abundantiam
diuini amoris, ut eius voluntas impleatur, preteri-
fius gloriam, interdum sustinet à dulcedine divina
contemplationis ad tempus separari: sicut Apelles
dicebat ad Rom. 9. Optabam ego ipse antheam a
Chrifto pro fratribus meis. Quod expones (bif-
fb. i. ali-
quætuñ
a me. t. 5.)

Ad primum ergo dicendum, quod labor extensio
operatur ad augmentum præmij accidentalis. Sed aug-
mentum meriti respectu præmij essentialis confit
principaliter in charitate, cuius quoddam signum est
labor exterior toleratus propter Christum. Sed multi
expressius eius signum est, quod aliquis prætermittat
omnibus, quæ ad hanc vitam pertinent, soli divina
contemplationi vacare delectetur.

Ad secundum dicendum, quod in statu felicitatis
sunt et homo peruenit ad perfectum. Erideo non re-
linquitur locus proficiendi per meritum. Si tamen re-
linqueretur, esset efficiacius meritum, propter maxime
rem charitatem. Sed contemplatio presentis sit
cum quadam imperfectione est, & adhuc habet in
proficiat. Et idèo non tollit rationem meriti sed
augmentum meriti facit propter maius exercitium
charitatis diuinæ.

Ad tertium dicendum, quod sacrificium spiritualiter
Deo offertur, cum aliquid ei exhibetur. Inter
alia autem bona hominis, Deus maximè acceptabili-

com humanae animæ , ut hoc sibi in sacrificium offeratur. Offerre autem debet aliquis Deo, primò quidem nimam suam, secundum illud Eccles. 10. Miserere nřm̄ tua placens Deo. Secundò autem animas aliorum, secundum illud Apoc. vii. Qui audit, dicat veniam. Quanto autem homo animam suam, vel alterius proximus Deo coniungit , tanto sacrificium est Deo magis acceptum. Vnde magis acceptum est Deo, quod aliquis animam suam, & aliorum applicet contemplationi, quam actioni. Per hoc ergo quod dicitur, quod nullum sacrificium est Deo magis acceptum, quam zelus animarum , non præfertur meritum vitaæ actiuaæ merito vitaæ contemplatiæ. Sed ostendit magis esse meritorum , si quis offerat Deo animam suam , & aliorum, quam quæcumque alia exteriora dona.

ARTIC. III.

Vnum vita contemplativa impeditur per vitam actiuanam?

862

Ad tertium sic proceditur. Videlicet, quod vita contemplativa impeditur per vitam actiuanam. A vita enim contemplativa necessaria est quædam vacatio mentis, secundum illud Psal. 45. Vacate, & videite quoniam ego sum Deus . Sed vita actiua habet inquietudinem , secundum illud Luc. 10. Martha, Martha sollicita es, & turbaris erga plurima. Ergo vita actiua contemplatiuum impedit .

*Hom. 14.
post med.
illino.*

¶ 2 Præterea , Ad vitam contemplatiuum requiriunt claritas visionis. Sed vita actiua impedit visionis caritatem. Dicit enim * Gregor. super Ezechielem, quod Lia lippa est & fœcunda : quia actiua vita dum occupatur in opere , minus videt . Ergo vita actiua contemplatiuum impedit .

¶ 3 Præterea , Vnum contrariorum impeditur per aliud. Sed vita actiua , & contemplativa videntur contrarietatem habere adiuicem : quia vita actiua occupatur circa plurima ; vita autem contemplativa infinit ad contemplandum vnum : unde & exposito diuiduntur . Ergo videtur, quod vita con-

ttim-